

БЕКІТЕМІН

Молдабаев С.К.

кафедра меңгерушісінің қолы (аты жөні)

« » 2020 ж.

СИЛЛАБУС

MIN1041 «Ашық тау-кен жұмыстарының процестерін жоспарлау және өзара байланыстары»

(Пән коды мен атауы)

3 кредит

2020- 2021 оқу жылының күзгі семестрі

(күз/көктем) оқу жылы

Алматы 2020

Институт МГжәне ТКІ
Кафедра «Тау-кен ісі»

1 Оқытушы туралы ақпарат:

Күттыбаев Айдар Ермеккалиевич, қауымдастырылған профессор
(Оқытушының тегі, аты-жөні, лауазымы)

Оқу форматы - 100% онлайн, аралас және т.б.
(қажеттісін қалдырыңыз)

Кіру: <https://teams.microsoft.com/l/team/19%3aa4c148faa90b4910a2d2e985195b298a%40thread.tacv2/conversations?groupId=1ff4f825-ed5d-411d-b234-911b8381e553&tenantId=49cc33db-453b-4ada-aaee-63c5dcd64f9c>

кеңсе: 241

(кабинет)

whatsapp +7(705) 610 61 43

Офис-сағаты: дүйсенбі сағ. 10.00-14.00
[FB](#), [VK](#), [Telegram](#), [Instagram](#)

e-mail: aidarasp@mail.ru

Курсқа қойылатын талаптар:

- Десктоп немесе лаптоп типті компьютердің болуы, басқа да гаджеттерді бір уақытта қолдану ұсынылады, бірақ міндетті емес.
- Жылдамдығы кемінде 0,5 Мбит/сек. болатын интернет-арнаның болуы.
- Microsoft 365 платформасында оқытушының өз суреті қойылған жеке аккаунты және корпоративтік поштасы болуы.
- Сабақ кестесіне сәйкес сабаққа қатысу міндетті.

2 Курстың сипаттамасы:

2.1 Курс 5B070700 «Тау-кен ісі» БББ-ның студенттеріне арналған

Курс шеңберінде студент пайдалы қазбалар кенорындарын қазу жағдайларының ерекшеліктеріне сәйкес ашық кен жұмыстарын күнделікті және келешекте жоспарлау әдістерін тереңдете игеруін қамтамасыз етудің терең меңгеру тәжірибесін қолдануды **игереді**.

Тау-кен ісі саласындағы негізгі білім дағдылары, сонымен қатар әртүрлі әртүрлі тау-кен геологиялық және табиғи жағдайларда жатқан кенорындарын қазу кезіндегі карьер алаңдарын тау-кен геометриялық талдау әдістері ерекшеліктерінің негізгі әдістері ұсынылады.

2.2 Курстың қорытынды кезеңі емтихан тапсыру болып табылады.

Курсты аяқтағаннан кейін студент қазіргі уақыттағы карьерлерді өндірістік процестерді орындау үшін жабдықтарды жинақтау негіздерін, сонымен қатар тау-кен және көліктік құралдарының кешенді түрлеріне түсінік бере отырып, карьердегі өндірістік процестердің өзара байланыстағының әдістерін таңдау негіздерін есептей алуы керек.

2.3 Студент:

- кен жұмыстары режимдерін реттеу және карьерді толық пайдалану кезеңдеріндегі кен жұмыстарын жүргізудің күнтізбектік графигін жасау әдістерін;
- техникалық шешімдерді экономикалық бағалаудың және оларды кен жұмыстарының тиімді жоспарларын жасауда пайдаланудың алдыңғы қатарлы әдістерін;
- ашық кен жұмыстарын күнделікті және келешекте жоспарлау әдістері негіздеріне талдау жасауды **білуі керек**.

2.4 Студент курсты аяқтағаннан кейін:

- Карьердегі өндірістік процестердің өзара байланыстағын;

- Тау-кен жұмыстарының ауысымдық жоспарларын есептеу;
- Жоспарлау жүйесіндегі ақпарат пен басқару және оларды есептеу жолдарын **білуі**
керек.

3 Күнтізбе тақырыптық жоспары:

Апта	Дәріс тақырыбы	Тәжірибелік жұмыс тақырыбы	Әдеб иетке сілте ме	Тапсырма	Тапсы- ру уақыт ы
1	Карьердегі жүк ағымдарының түрлері	Таужыныстарының уату дәрежесінің оптимальды есебі	[1-7]		
2	Тау-кен және көліктік құралдрының кешенді түрлеріне түсінік. Карьердегі өндірістік процестердің өзара байланыстағы.		[1-7]		
3	Кешенді жабдықтардың негізгі ұйымдасқан жұмысы.	Жарылғышзаттардың эталонды және жобалық меншікті шығынын табу және тау жыныстарын жарылғыштык бойынша бағалау	[1-7]	СОӨЖ	4 апта
4	Кешенді құрал жабдықтарды ұйымдастыру және оларды есептеу жолдары		[1-7]		
5	Қазып-тиеу тасымалдау процестеріндегі жұмыстардың сапасын қамтамасыз ету.				
6	Пайдалы қазбалардың күнделікті орташалау сапасын басқару	Ұңғылық зарядтардың орналасу параметрлерін есептеу, олардың массасын табу, ұңғының 1 метр ұзындығынан тау жыныстары қоспаларының (тау–кен қазындылар) шығуын санау	[1-7]		
7	Жоспарлаудың негізгі тапсырмасымен құрылымы, басқару және есептеу			СОӨЖ	8 апта
8	Бірінші аралық бақылау			Мультинұсқалы тест	8 апта
9	Жоспарлау жүйесіндегі ақпарат пен басқару және оларды есептеу жолдары	Экскаватордыңөнімділігін анықтау және оның жұмыс істейтін сандарын есептеу	[1-7]		
10	Тау-кен жқмыстарын негізгі күнделікті жоспарлау				
11	Бұрғылап аттыру және қазып тиеу жұмыстарын бір ай көлеміне жоспарлау	Таужыныстарының тасымалдау қиындығының салыстырмалы көрсеткішін және поезддың пайдалы массасын есептеу	[1-7]	СОӨЖ	12 апта
12	Тау-кен құрал-жабдықтарын жөндеу жұмыстарын жоспарлау		[1-7]		
13	Кемердегі жұмыстардың технологиялық графиктерін есептеу	Кен орнын өндіру тұтас (көліксіз) жүйесінің кешенді технологиялық есебі	[1-7]	СОӨЖ	14 апта
14	Тау-кен жұмыстарының ауысымдық жоспарларын есептеу		[1-7]		
15	Екінші қорытынды бақылау			Мультинұсқалы тест	15 апта
	Емтихан			Билеттер	Сабәк кестесі бойын ша

4 Әдебиет:

Негізгі әдебиет	Қосымша әдебиет
[1] Ржевский В.В. Открытые горные работы. Часть 1 и 2. М.: Недра, 1985 г. https://cutt.ly/ffu3Iu1	[5] Справочник «Открытые горные работы». – М.: Недра, 1994, 590 с. https://cutt.ly/Sfu3APE
[2] Ракишев Б.Р. Системы и технологии открытой разработки. Алматы. НИЦ «Ғылым», 2003. 328 с. https://cutt.ly/tfu3OCG	[6] Ракишев Б.Р., Софрыгин В.П. Задачи по процессам открытых горных работ. Учебное пособие. Алматы, КазНТУ, 1999. https://cutt.ly/tfu3OCG
[3] Ракишев Б.Р. Автоматизированное проектирование параметров и результатов взрывных работ на карьерах. Алмты 2008. https://cutt.ly/tfu3OCG	[7] Ә. Бегалинов. Тау-кен ісінің негіздері. Алматы 2016 ж. 730 бет. https://cutt.ly/efu3FWf
[4] Ашық тау-кен жұмыстарының технологиясы: Жоғары оқу орындарына арналған оқу құралы /Ә. Бегалинов, Н.А. Жайсаңбаев, Е.С. Зұлқарнаев, Т. Қалыбеков, М.Н. Сәндібеков. – Алматы, 2012 –296 бет. https://cutt.ly/Dfu3HTW	

* Әдебиеттер кітапхананың электрондық ресурстарында қолжетімді

~ Әдебиеттер оқытушының оқу порталында қолжетімді.

5 Құзыреттілік шеңбері

Оқыту дескрипторлары	Құзыреттілік				
	Ғылыми-жаратылыстану және теориялық-дүниетанымдық	Өлеуметті к-жеке және азаматтық	Жалпы инженерлік, кәсіби	Мәдениетаралық және коммуникативтік	Арнайы мамандандырылған
Білім және түсінік	+	+	+	+	+
Білім мен түсінікті қолдану	+	+	+	+	+
Пікір білдіру және әрекеттерді талдау	+	+	+	+	+
Коммуникативтік және шығармашыл қабілеттер	+	+	+	+	+
Өздігінен білім алу және цифрлық дағдылар	+	+	+	+	+

6 Қажетті жұмыстарды тапсыру кестесі

№ р/с	Бақылау түрі	Аптаның макс. баллы	Апта															Макс балл қорытындысы
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	Дәрістерді талқылаудағы белсенділік	10		1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2		1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2		10
2	Тапсырмаларды орындау (СӨЖ)	8				2			2				2		2			8
4	Тәжірибелік тапсырмаларды орындау	10		2			2		1			1	2		2			10
6	1-ші аралық бақылау(Midterm)	8							8									8
8	Студенттің өзіндік жұмысы (СӨЖ)	16							8							8		16
9	2-ші қорытынды бақылау (Endterm)	8															8	8
	Қорытынды емтихан*	40																40
	Барлығы	100																100

* Қорытынды емтихан әр түрлі деңгейдегі төрт тапсырмадан, яғни 25 балдық үш қарапайым және 15 балдық бір күрделі тапсырмадан тұрады.

7 Бағалау рейтингі және критерийлер бойынша бағалаудың мүмкін болатын соңғы нұсқалары

Әріптік бағалау	GPA	балдар	Критерийлері
A	4	95-100	Оқытылатын курс көлемінен асатын білімнің ең жоғарғы стандарттарын көрсетеді
A-	3,67	90-94	Білімнің ең жоғары стандарттарына сәйкес келеді
B+	3,33	85-89	Өте жақсы және білімнің жоғары стандарттарына сәйкес келеді
B	3	80-84	Жақсы және білімнің жоғары стандарттарына сәйкес келеді
B-	2,67	75-79	Жоғары стандарттарға жақын жеткілікті білім
C+	2,33	70-74	Жалпы стандарттарға сәйкес келетін жеткілікті білім
C	2	65-69	Жалпы білім стандарттарының көбіне сәйкес келеді және қанағаттандырушылық білім
C-	1,67	60-64	Қанағаттандырушылық, бірақ кейбір білім бойынша стандарттарға сәйкес келмейді
D+	1,33	55-59	Минималды қанағаттандырады, бірақ кең ауқымды білім стандарттарына сәйкес келмейді
D	1	50-54	Стандарттарға сәйкес келуі күмәнді минималды қанағаттандырушылық өту балы
FX	0,5	25-49	Уақытша бағалау: қанағаттанарлықсыз төменгі көрсеткіш, емтиханды қайта тапсыруды қажет етеді
F	0	0-49	Пәнді игеруге тырыспады. Студент емтиханнан айла арқылы баға алмақ болған кезде де қойылады
I	0	0	Уақытша бағалау: Курстың көп бөлігін сәтті аяқтап, нақты жағдайларға байланысты қорытынды бақылау іс-шараларын тапсыра алмауы
W	0	0	Студенттің пәннен өз еркімен бас тартуы және оны 6-шы оқу аптасына дейін игермеуі
AW	0	0	Студент академиялық тәртіп пен ережелерді жүйелі түрде бұзғаны үшін оқытушы оны пәннен алып тастауы

8 Бағалау критерийлері

Тесттен басқа әр жұмыс 4 критерий бойынша бағаланады:

- ұқыптылық пен дәлдік (A) – 30% (жұмыс қаншалықты ұқыпты және дәл есептелген)
- шығармашылық және креативтілік (T) - 30% (жұмыс қалай және қандай үлгіде ұсынылған)
- толықтығы мен жетілуі (H) - 40% (жұмыс қаншалықты терең, қисынды және құрылымдық түрде шешілді)
- ерекшелік (O) – арнайы 1.0; 0.5 немесе 0 коэффициенті қолданылады.

Критерийлері	Өте жақсы (0.9-1.0)	Жақсы (0.7-0.9)	Қанағаттанарлық (0.4-0.7)	Қанағаттанарлықсыз (0-0.4)
Ұқыптылық пен дәлдік	0,9	0,8	0,5	0
Шығармашылық және креативтік	0,9	0,8	0,5	0
Толықтығы мен жетілуі	1,0	0,8	0,5	0
Ерекшелігі	1,0	0,8		0

Жалпы балл формула бойынша есептеледі:

$$Баға = (A + T + 3) \times O$$

Тапсырма түрлері бойынша білімді максималды бағалау

Дәрістерді талқылаудағы белсенділік	10
Тапсырмаларды орындау (СӨЖ)	8
Тәжірибелік тапсырмаларды орындау	10
1-ші аралық бақылау (Midterm)	8
Студенттің өзіндік жұмысы (СӨЖ)	16
2-ші қорытынды бақылау (Endterm)	8
Қорытынды емтихан*	40
Барлығы	100

8 Жұмысты кеш тапсыру саясаты:

Студент дәрістер мен практикалық сабақтарға дайындалып келуі керек. Барлық жұмыс түрлерін (практикалық және өзіндік) толық орындау және уақытында қорғау талап етіледі. Студент сабақтан кешікпеуі және қалмауы қажет, жауапты және ұқыпты болуы керек. Уақытылы тапсырылмаған жұмыс үшін максималды балды 10% төмендету көзделген. Егер Сіз белгілі себептермен аралық бақылауды өткізіп жіберуге мәжбүр болсаңыз, онда Сіз бұл туралы оқытушыға алдын ала ескертіп, ертерек тапсыру мүмкіндігін алсаңыз болады. Емтиханды себепсіз жіберіп алу Сіздің оны қайта тапсыру құқығыңыздан айырады. Егер сіз емтиханды дәлелді себептермен жіберіп алсаңыз, қайта тапсыруға арнайы рұқсат беріліп, емтиханның күні, уақыты мен орны белгіленеді.

9 Сабаққа қатысу саясаты:

Студент сабақтан кешікпеуі және қалмауы, жауапты және ұқыпты болуы қажет. Студент дәрістер мен практикалық сабақтарға дайын болып келуі керек. Практикалық жұмыстың есептеулерін уақытында тапсыруы, жұмыстың барлық түрлерін (практикалық және өзіндік) толық орындау талап етіледі.

10 Академиялық тәртіп және этика саясаты:

Басқа адамдардың пікірін құрметтеңіз, төзімді болыңыз. Қарсы пікіріңізді дұрыс қалыпта білдіріңіз. Плагиатқа және адал емес жұмыстың басқа түрлеріне жол берілмейді. Басқа студенттер үшін емтихан тапсыруға, өзгеден көшіруге, айла қолдануға жол берілмейді. Курстың кез-келген ақпаратын бұрмалап отырған студент «F» қорытынды бағасын алады.

Дәріс және практикалық сабақтардағы *белсенділік* сіздің қорытынды балл / баға алуыңызға тікелей байланысты. Көптеген теориялық сұрақтар дәріс материалдарына қосылып, тек дәріс сабақтарында оқылады. Сондықтан сабақты жіберіп алу сіздің үлгеріміңізге және сіздің соңғы бағаңызға әсер етуі мүмкін. Сабақ аяқталғанға дейін қандай да бір себептермен *екі рет* кету немесе кешігу *бір жіберілген сабақ* ретінде есептеледі. Алайда, тек сабаққа қатысу ұпайдың жоғарылауын білдірмейді. Сіздің сабақта үнемі белсенді болуыңыз қажет. Курстың міндетті талабы - әр сабаққа дайын болу. Оқулықтың көрсетілген бөлімдерін және қосымша материалдарды практикалық жаттығуларға дайындық кезінде ғана емес, сонымен бірге тиісті дәріске қатыспас бұрын да қарап шығу керек. Мұндай дайындық Сіздің жаңа материалды қабылдауыңызды жеңілдетеді және университет қабырғасында білімді белсенді түрде алуға ықпал етеді. Пәнді оқыту шеңберінде кез-келген нысандағы сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол берілмейді. Мұндай іс-шараларды ұйымдастырушы (мұғалім, студенттер немесе олардың атынан үшінші тұлғалар) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғаны үшін толық жауапкершілікке тартылады.

Көмек: Өздік жұмыстарды орындау, оларды тапсыру және қорғау бойынша кеңестер, сондай-ақ өтілген материал туралы және оқылатын курс туралы барлық туындаған сұрақтар туралы қосымша ақпарат алу үшін оқытушымен жұмыс уақытында немесе тәулік бойы электронды байланыс құралдары арқылы байланыса аласыз.

Қашықтықтан оқыту барысында:

Сабақ кестесіне сәйкес міндетті түрде қашықтықтан сабаққа қатысу бұл сабаққа дайындығын анықтайды. Қашықтықтан сабаққа қатыспаған жағдайда студент оқытушыға тәулік ішінде хабарлауға және сабақты өздігінен үйрену жоспарын түсіндіруге міндетті.

- қашықтықтан оқытудың алдында ұсынылған материалдарды міндетті түрде оқу
- тапсырмаларды уақытында тапсыру. Кеш тапсырғаны үшін -10% айыппұлдар қарастырылған
- 20% қашықтықтан оқыту сабақтарына қатыспау - «F (Fail)» бағасына тең
- тапсырманы орындау кезінде плагиат пен алдауға жол берілмейді
- электронды гаджеттерді сабақта қолдану рұқсат етілгенімен, емтихан кезінде пайдалануға жол берілмейді.
- пәнді оқыту шеңберінде кез-келген нысандағы сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол берілмейді. Мұндай іс-шараларды ұйымдастырушы (мұғалім, студенттер немесе олардың атынан үшінші тұлғалар) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғаны үшін толық жауапкершілікке тартылады.

2020 ж. «08»_18_ № 1 «Тау-кен ісі» кафедра отырысының хаттамасымен бекітілді.

Құрастырушы

қауымдастырылған профессор Куттыбаев А.Е.

(лауазымы)

(Тегі, аты-жөні)

MIN1041 «АШЫҚ ТАУ-КЕН ЖҰМЫСТАРЫНЫҢ ПРОЦЕСТЕРІН ЖОСПАРЛАУ ЖӘНЕ ӨЗАРА БАЙЛАНЫСТАРЫ» пәні бойынша көрсетілген критерийлері мен ережелеріне қол қоя отырып, келісемін

	Студенттің тегі, аты-жөні	e-mail	Қолы	Мерзімі
1	Маратов Тамирлан Аскарулы	T.Maratov@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
2	Жапарова Айдана Абылайқызы	A.Zhaparova@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
3	Максұтов Рауан Ермеқұлы	R.Maksutov@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
4	Сақанов Бекарыс Сабыржанұлы	B.Sakanov@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
5	Сатанов Мамыр Муканұлы	M.Satanov@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
6	Санақ Алмас Мейірбекұлы	A.Sanak@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
7	Базархан Мөлдір Ерланқызы	M.Bazarkhan@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
8	Умаров Әбіл Советұлы	Abil.Umarov@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
9	Сайлау Сұлтан Құатұлы	S.Sailau@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
10	Жолдыбаев Данияр Айдарұлы	D.Zholdybaev@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
11	Тайжан Арман Бауыржанұлы	A.Taizhan@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
12	Бекбосынов Ержан Сагитжанович	E.Bekbosynov@stud.satbayev.univers	келісімді	21.08.2020
13	Науқанов Дидар Болатович	D.Naukanov@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020
14	Әлібек Алмат Талғатұлы	A.Alibek@stud.satbayev.university	келісімді	21.08.2020

Оқытушы

Куттыбаев А.Е.

Алматы 2020